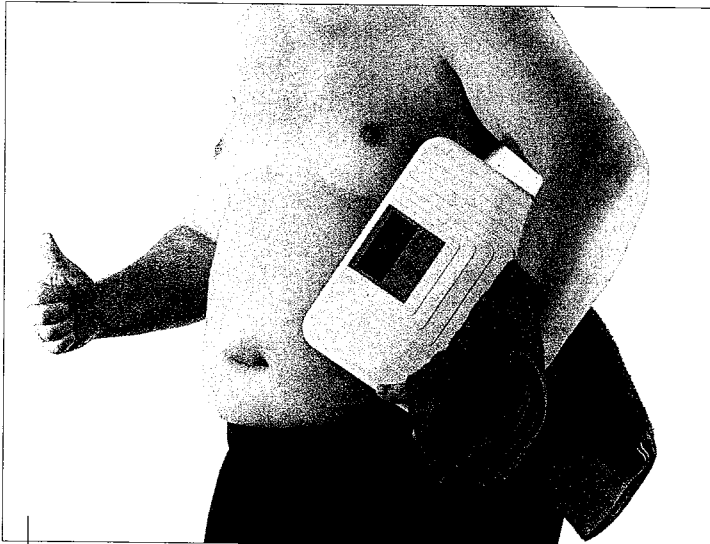

De economische impact van vet

In de Verenigde Staten daalt de levensverwachting nu al ten gevolge van de groeiende groep zwaarlijvigen. Tegelijkertijd stijgen de kosten voor de samenleving. Ook in Europa.

TE ZWAAR?

Britten berekenden de 'kostprijs' van obesitas: 18 miljoen dagen werkonbekwaamheid en 30.000 vroegtijdige sterfgevallen.

Europeanen worden dikker. Ze eten de verkeerde dingen en geraken, ondanks veel initiatieven, moeilijk uit hun luie zetel. Dat gedrag ligt aan de basis van chronische ziekten. Voeg daar nog de vergrijzing aan toe, en u begrijpt dat de kosten voor gezondheidszorg de pan uit rijzen. Uit diverse onderzoeken blijkt dat ook in België de *body mass index* alsmat toeneemt: het procentuele aandeel zwaarlijvigen stijgt met de leeftijd, meer bij mannen dan bij vrouwen. Ook bij kinderen is er een gestage toename: bijna 20% van de kinderen is dik.

De samenstelling en leefgewoonten van bevolkingsgroepen, evenals de opkomst van chronische en andere aandoeningen hebben een belangrijke impact op de economie. De ziekte van Creutzfeldt-Jacob (de menselijke variant van de gekkekoelziekte) kostte Europa zo'n 40 miljard euro. En wie herinnert zich nog sars, dat enkele jaren geleden lelijk huishield in Zuidoost-Azië? Ook dat was een forse aderlating voor het toerisme en de handel. Deze nieuwe ziekten lijken onder controle, maar daarmee zijn de kosten zeker niet in bedwang. Minder spectaculaire aandoeningen die niet de krantenkoppen halen, *lifestyleziekten* zoals obesitas, hebben een nog veel grotere impact op de economie. Neem nu de VS, waar zo'n 30% van de bevolking zwaarlijvig is.

En in Europa? Naar schatting 8% van de Europese bevolking bezwijkt vroegtijdig of kan niet meer uit de voeten omwille van overgewicht. Wat zwaarlijvigheid kost aan de samenleving, valt moeilijk te berekenen. De Britten deden een poging in 1998 en kwamen uit op 18 miljoen dagen werkonbekwaamheid en 30.000 vroegtijdige sterfgevallen door obesitas. Dat zou neerkomen op 740 miljoen euro per jaar. Wat kan eraan gedaan worden? Preventie. Acties die groenten en fruit promoten, bijvoorbeeld, zoals minister van Volksgezondheid Rudy Demotte (PS) eerder in België uit zijn mouw schudde. Of dat veel zoden aan de dijk zet, is

nog de vraag. Volgens sommigen moet ook de voedselindustrie worden aangepakt door bijvoorbeeld advertenties en reclamespots voor vet voedsel en snoep te beperken.

Keuzes maken

Er is niet alleen nood aan preventiecampagnes. Er zullen hoe dan ook keuzes gemaakt moeten worden, want het budget is beperkt. De belangrijkste doodsoorzaak in het Westen zijn hart- en bloedvatziekten, gevolgd door kanker. Voor de aanpak ervan zullen keuzes moeten worden gemaakt. "Zelfs als de overheid nieuwe technologische ontwikkelingen in de geneeskunde, die gewoonlijk handenvol geld kosten, niet ter beschikking stelt van de bevolking, dan nog zullen de kosten voor de gezondheidszorg jaarlijks nog met enkele procenten toenemen omwille van vergrijzing en ongezonde leefgewoonten." Met die uitspraak bracht dokter Rob van den Oever van de Christelijke Mutualiteiten de deelnemers van een symposium over de cardiologie van de toekomst meteen met de voeten op de grond. Het congres *What Will the Next Decade Bring?* was georganiseerd ter gelegenheid van de twintigste verjaardag van Metronic, wereldwijd marktleider op het gebied van medische technologie.

Gesofisticeerde stents, robots in de hartchirurgie, pacemakers van de toekomst en elektrische hersenstimulatie zijn beloftevolle ontwikkelingen. Maar of ze ooit ter beschikking zullen staan van de bevolking? "We zullen keuzes moeten maken," zegt Van den Oever. "Sommige landen geven nu al meer geld uit aan gezondheidszorg dan ze zich kunnen veroorloven. Bovendien zijn mensen niet bereid veel te betalen voor gezondheidszorg."

Het risico bestaat dat we evolueren naar een geneeskunde met twee snelheden, waarbij de nieuwste technologische snufjes vooral toegankelijk zullen zijn voor wie het zich zal kunnen veroorloven. Neem nu dure kankerbehandelingen. Een aantal innovatieve antikankertherapieën kost 25.000 euro per jaar en meer, terwijl ze maar enkele maanden extra toevoegen aan de levensverwachting. Sommige diagnostische tests, onder meer voor genetische aandoeningen, kosten handenvol geld, terwijl er geen therapie bestaat voor de ziekte die wordt opgespoord. Over terugbetaling zal beter moeten worden nagedacht.

Marleen Finoulst ■
marleen.finoulst@trends.be

MAAGVERKLEINING: 34.000 EURO

De vraag naar medische ingrepen om de vetzucht in te dijken, groeit voortdurend. In de Verenigde Staten werden tien jaar geleden al 400.000 liposucties per jaar uitgevoerd en dat cijfer nam alleen maar toe. Daarnaast ondergaan meer dan 100.000 Amerikanen jaarlijks een maagverkleining: zo'n operatie kost 45.000 dollar (een kleine 34.000 euro).